

وزارت جهاد کشاورزی
سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی
موسسه تحقیقات علوم دامی کشور

-
- عنوان طرح: پایش و ثبت جمعیت‌های گوسفند بومی کشور
 - شماره مصوب طرح: ۰۱۴-۱۳-۱۳-۰۷۵-۹۶۰۱۳
 - نام و نام خانوادگی مجری مسئول (اختصاص به پروژه‌ها و طرح‌های ملی و مشترک دارد): محمدحسین بناءبازی
 - نام و نام خانوادگی مجری/مجریان: داودعلی ساقی، سیروس فراستی، محمدحسین هادی تواتری، رمضانعلی عزیزی، نادر پاپی، نجمه کارگر برزی، محمد دالوند، علیداد بوستانی، سیدابوطالب صادقی، سعید باقری، حسن نوبهاری و صابر جلوخانی نیارکی
 - نام و نام خانوادگی ناظران:
 - نام و نام خانوادگی مشاور(ان):
 - نام و نام خانوادگی همکاران:
 - محل اجرا: استانهای خراسان رضوی، کرمانشاه، قزوین، مرکزی، مازندران، کرمان، لرستان، فارس، بوشهر، زنجان، سمنان و البرز
 - تاریخ شروع: ۱۳۹۶/۰۵/۰۱
 - مدت اجرا: ۳ سال
 - ناشر:
 - شمارگان(تیراژ):
 - تاریخ انتشار:
 - این اثر در مورخ ۱۴۰۰/۷/۱۹ با شماره ۶۰۳۶۱ در مرکز اطلاعات و مدارک علمی کشاورزی به ثبت رسیده است.
 - حق چاپ محفوظ است. نقل مطالب، تصاویر، جداول، منحنی‌ها و نمودارها با ذکر مأخذ بلامانع است.

چکیده

به منظور حفظ، توسعه و افزایش اندازه واقعی و مؤثر جمعیت‌های بومی و انجام عملیات اصلاح نژادی در آینده با هدف بهبود عملکرد، در مرحله اول نیاز به شناسایی، ثبت و پایش این جمعیت‌هاست. با توجه به عدم ثبت ملی و بین‌المللی نژادهای دام و طیور بومی کشور و بر اساس ماده ۱۰ قانون نظام جامع دامپروری کشور برای حفظ و حمایت از منابع دامی و منابع و مواد ژنتیکی مربوط، وزارت جهاد کشاورزی موظف به ثبت داخلی و بین‌المللی موارد مذکور می‌باشد. همچنین بر اساس ماده ۱۷ قانون نظام جامع دامپروری کشور وزارت جهاد کشاورزی موظف است با استفاده از اعتبارات، امکانات و تشکیلات موسسه تحقیقات علوم دامی کشور و مرکز اصلاح نژاد دام کشور، نسبت به شناسایی، ثبت، کنترل، گواهی و حفاظت از منابع و مواد ژنتیکی دام و اصلاح نژاد آن و در راستای ارتقاء سطح تحقیقات و پژوهش‌های علمی ژنتیکی و تولید مواد ژنتیکی متناسب با شرایط کشور و انجام تحقیقات زیست فن‌آوری جدید و توسعه فن‌آوری‌های نوین کشاورزی اقدام نماید. بر این اساس، در مرحله اول ۱۱ نژاد گوسفند بومی کشور (قره گل، شال، سنجابی، افشاری، سنگسری، لری، کبوده فارس، کلکوهی، زل، دشتستانی و کرمانی) از مناطق مختلف کشور تحت پوشش عملیات رکوردبرداری جهت ثبت و پایش‌های مرتبط قرار گرفتند. با توجه به مناطق پراکنش هر نژاد، بین ۴۰۰ تا ۱۲۰۰ راس از هر یک از ۱۱ نژاد به وسیله کد ۱۵ رقمی شماره‌گذاری شدند. سپس اطلاعات پرسشنامه‌ای شامل مشخصات ظاهری، تولیدی، تولیدمثلی این نژادها تکمیل شد. نمونه شیر از حدود ۱۰۰ راس دام گرفته شد و ترکیبات آن‌ها اندازه‌گیری شد. همچنین در هر نژاد، از حدود ۱۰۰ راس گوسفند از هر دو جنس و در سنین مختلف نمونه خون به منظور استخراج DNA و ذخیره در بانک ژن موسسه تحقیقات علوم دامی کشور اخذ گردید. خصوصیات الیاف نیز گزارش شد. برای برخی از صفات که در این تحقیق امکان اندازه‌گیری آن‌ها وجود نداشت مانند خصوصیات لاشه و برخی از صفات تولیدمثلی از اطلاعات قبلی گزارش شده توسط سایر محققان استفاده شد. در نهایت اطلاعات پراکنش جمعیت‌های مورد مطالعه و گله‌های تحت رکوردبرداری در سامانه برخط اطلاعات مکانی ذخایر ژنتیکی دامی وارد و ثبت گردید. همچنین برای هر یک از نژادهای تحت پوشش این طرح، شناسنامه ثبت (کاتالوگ) بر اساس آخرین نتایج و اطلاعات به‌روز رسانی شده حاصل از هر یک از پروژه‌ها تهیه خواهد شد. در این کاتالوگ‌ها بطور خلاصه و کامل و با یک فرمت مشابه و یکسان، تصاویر و ویژگی‌های برجسته، مهم و متمایز نژادی هر نژاد ارائه گردیده و به عنوان شناسنامه ثبت ملی (احرازی) به کمیسیون فنی ثبت منابع دامی ارسال خواهد شد. در صورت تایید این کمیسیون، این نژادها به عنوان میراث ملی بنام کشور جمهوری اسلامی ایران ثبت و گواهی ثبت ملی دریافت خواهند نمود.

کلید واژه‌ها: ذخایر ژنتیکی، گوسفند بومی، ثبت، پایش